

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 166/2020-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. apríla 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Perhács s. r. o., Jelenec 353, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. JUDr. Zoltán Perhács, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd konaním Krajského súdu v Nitre a jeho uzneseniami pod č. k. 4 To 57/2018-404 z 18. októbra 2018, č. k. 2 Tos 107/2018-428 z 20. novembra 2018, č. k. 1 Tos 122/2018-445 z 13. decembra 2018 a č. k. 2 Tos 107/2018-454 z 27. decembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých uznesení a s'ťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. januára 2019 doručená ústavná s'ťažnosť s'ťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 38 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru konaním Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) a jeho uzneseniami č. k. 4 To 57/2018-404 z 18. októbra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu z 18. októbra 2018“), č. k. 2 Tos 107/2018-428 z 20. novembra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu z 20. novembra 2018“), č. k. 1 Tos 122/2018-445 z 13. decembra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu z 13. decembra 2018“) a č. k. 2 Tos 107/2018-454 z 27. decembra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu z 27. decembra 2018“).

2. Ústavná s'ťažnosť s'ťažovateľa je vedená pod sp. zn. Rvp 183/2019 a bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi, ktorému 16. februára 2019 uplynulo funkčné obdobie. Do 16. februára 2019 nebola ústavná s'ťažnosť s'ťažovateľa prerokovaná, preto bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená 17. októbra 2019 sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi a v zmysle čl. II bodov 3 a 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie

od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 bola predbežne prejednaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení Jana Baricová (predsedníčka senátu) a sudcovia Rastislav Kaššák a Miloš Maďar.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal námietku zaujatosti proti všetkým sudcom trestnoprávneho úseku krajského súdu. O tejto námietke bolo najprv rozhodnuté napadnutým uznesením krajského súdu z 18. októbra 2018 tak, že sa členovia senátu 4 To krajského súdu podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku nevyklúčujú z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Trestného poriadku z úkonov trestného konania vo veci sťažovateľa vedenej pod sp. zn. 4 To 57/2018. Proti uvedenému uzneseniu sťažovateľ podal sťažnosť, o ktorej bolo rozhodnuté napadnutým uznesením krajského súdu z 20. novembra 2018 tak, že členovia senátu 2 To krajského súdu sa podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku nevyklúčujú z vykonávania úkonov trestného konania vo veci sťažovateľa. Aj proti tomuto uzneseniu sťažovateľ podal sťažnosť, na základe ktorej bolo napadnutým uznesením krajského súdu z 13. decembra 2018 uznesenie krajského súdu z 20. novembra 2018 zrušené. Po jeho zrušení bolo následne vydané napadnuté uznesenie krajského súdu z 27. decembra 2018, ktorým bola podľa § 197 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažovateľova sťažnosť ako nedôvodná zamietnutá.

4. Sťažovateľ uviedol, že jadrom jeho námietok je skutočnosť, že postupom krajského súdu a vydaním napadnutého uznesenia krajského súdu z 13. decembra 2018 došlo k porušeniu ním uvedených základných práv podľa ústavy a listiny, ako aj práv podľa dohovoru, z dôvodu, že členom senátu krajského súdu, ktorý vydal už uvedené uznesenie, bola blízka osoba – otec sudkyne, ktorá bola členkou senátu, ktorý vydal napadnuté uznesenie krajského súdu z 20. novembra 2018. Porušenie svojich práv sťažovateľ vo vzťahu k postupu krajského súdu a všetkým ním už uvedeným napadnutým uzneseniam krajského súdu vnímal aj v tom, že „... že *ťažiskovú argumentáciu sťažovateľa týkajúcu sa existencie objektívnych skutočností spochybňujúcich nestrannosť sudcov trestnoprávneho úseku... ponechali úplne bez povšimnutia... riadne a presvedčivo neodôvodnili, prečo objektívne hľadisko nestrannosti nechal úplne bez povšimnutia... Odôvodnenia napadnutých uznesení sú... formálne a nepresvedčivé, majúce za následok ich nepreskúmateľnosť...*“.

5. V ďalšej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že podľa jeho názoru by nebolo účelné vyčkat' na právoplatné rozhodnutie o jeho odvolaní a následne podať mimoriadny opravný prostriedok. Opodstatnenosť podania ústavnej sťažnosti vidí z dôvodu efektívnosti a hospodárnosti konania, jeho právnej istoty a aj z dôvodu predchádzania zbytočným priet'ahom. Následne sťažovateľ opísal chronológiu postupu v jeho trestnej veci. K tomu uviedol, že 7. septembra 2018 na krajskom súde podal námietku zaujatosti proti všetkým sudcom trestnoprávneho úseku krajského súdu, pričom dôvodom bol podľa jeho názoru kolegiálny vzťah všetkých sudcov tohto úseku krajského súdu k už bývalému sudcovi ako ich kolegovi, ktorý rozhodoval ako člen senátu o odvolaní sťažovateľa. O nej bolo rozhodnuté najprv napadnutým uznesením krajského súdu z 18. októbra 2018 a následne, na základe podaných sťažností zo strany sťažovateľa, boli vydané jednotlivé napadnuté uznesenia krajského súdu, ako už bolo uvedené v bode 3 tohto rozhodnutia.

6. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti v podstate namietal tú skutočnosť, že o jeho námietke zaujatosti proti všetkým sudcom trestnoprávneho úseku krajského súdu nebolo rozhodnuté už uvedenými napadnutými uzneseniami krajského súdu tak, že by v nich bolo dostatočným spôsobom reagované na objektívnu stránku posúdenia ich nestrannosti, teda namietal ich arbitrárnosť a nedostatočné odôvodnenie. Zároveň namietol aj tú skutočnosť, že o jeho sťažnosti proti napadnutému uzneseniu krajského súdu z 20. novembra 2018 rozhodol iný senát krajského súdu napadnutým uznesením krajského súdu z 13. decembra 2018, pričom členom tohto senátu bol sudca, ktorý je podľa údajov Súdnej rady Slovenskej republiky blízkou osobou – otcom sudkyne, ktorá bola jednou z členiek senátu, ktorý vydal už uvedené uznesenie krajského súdu z 20. novembra 2018.

7. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny, nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 38 ods. 1 listiny, na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru v konaní vedenom pred Krajským súdom v Nitre, Štúrova 9, 950 48 Nitra, sp. zn.

2Tos/107/2018-454 a jeho uznesením zo dňa 27.12.2018, sp. zn. 2Tos/107/2018-454 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Nitre, Štúrova 9, 950 48 Nitra zo dňa 27.12.2018, sp. zn. 2Tos/107/2018-454 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.

3. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny, nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 38 ods. 1 listiny, na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru v konaní vedenom pred Krajským súdom v Nitre, Štúrova 9, 950 48 Nitra, sp. zn. 1Tos/122/2018-445 a jeho uznesením zo dňa 13.12.2018, sp. zn. 1Tos/122/2018-445 porušené bolo.

4. Uznesenie Krajského súdu v Nitre, Štúrova 9, 950 48 Nitra zo dňa 13.12.2018, sp. zn. 1Tos/122/2018-445 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.

5. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny, nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 38 ods. 1 listiny, na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru v konaní vedenom pred Krajským súdom v Nitre, Štúrova 9, 950 48 Nitra, sp. zn. 2Tos/107/2018-428 a jeho uznesením zo dňa 20.11.2018, sp. zn. 2Tos/107/2018-428 porušené bolo.

6. Uznesenie Krajského súdu v Nitre, Štúrova 9, 950 48 Nitra zo dňa 20.11.2018, sp. zn. 2Tos/107/2018-428 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.

7. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny, nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 38 ods. 1 listiny, na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru v konaní vedenom pred Krajským súdom v Nitre, Štúrova 9, 950 48 Nitra, sp. zn. 4To/57/2018-404 a jeho uznesením zo dňa 18.10.2018, sp. zn. 4To/57/2018-404 porušené bolo.

8. Uznesenie Krajského súdu v Nitre, Štúrova 9, 950 48 Nitra zo dňa 18.10.2018, sp. zn. 4To/57/2018-404 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.

9. Sťažovateľovi priznáva trovy konania 346,26 € [dva úkony právnej služby – prevzatie a príprava zastupovania v konaní pred ústavným súdom a podanie sťažnosti. Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2019 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky predstavuje sumu 163,33 €. Takto stanovená odmena spolu s režijným paušálom 9,80 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 173,13 € za jeden úkon uskutočnený v roku 2019. Odmena advokáta za poskytnuté služby v konaní pred ústavným súdom tak predstavuje celkovú sumu 346,26 €], ktoré je Krajský súd v Košiciach, Štúrova 29, 041 51 Košice, sp. zn. 6S/80/2009 povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu Mgr. JUDr. Zoltána Perhácsa, PhD., vedený vo [REDAKOVANÉ] číslo účtu: [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

15. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

16. Podľa čl. 38 ods. 1 listiny nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon.

17. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený...

18. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

19. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa spočíva v namietanom porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 38 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru konaním krajského súdu a napadnutým uznesením krajského súdu z 18. októbra 2018, napadnutým uznesením krajského súdu z 20. novembra 2018, napadnutým uznesením krajského súdu z 13. decembra 2018 a napadnutým uznesením krajského súdu z 27. decembra 2018. K porušeniu ním označených práv malo dôjsť v dôsledku:

- arbitrárnosti a nedostatočného odôvodnenia jednotlivých napadnutých uznesení krajského súdu, ktoré nedostatočne vyargumentovali, ako sa vysporiadali so sťažovateľovou námietkou týkajúcou sa objektívnej stránky nezaujatosti sudcov trestnoprávneho úseku krajského súdu,

- tým, že o jeho sťažnosti proti napadnutému uzneseniu krajského súdu z 20. novembra 2018 rozhodol iný senát krajského súdu napadnutým uznesením krajského súdu z 13. decembra 2018, pričom členom tohto senátu bol sudca, ktorý je blízkou osobou - otcom sudkyne, ktorá bola jednou z členiek senátu, ktorý vydal už uvedené uznesenie krajského súdu z 20. novembra 2018.

20. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (III. ÚS 66/2018).

III.1 K námietke porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 38 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru konaním krajského súdu a napadnutým uznesením krajského súdu z 18. októbra 2018 a napadnutým uznesením krajského súdu z 20. novembra 2018

21. Systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (III. ÚS 364/2018).

22. Princíp subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o ústavnej sťažnosti preskúmané (I. ÚS 476/2019).

23. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať

iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

24. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľ využil svoje právo a proti napadnutému uzneseniu krajského súdu z 18. októbra 2018 podal sťažnosť, o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd, ktorý tak aj učinil vydaním napadnutého uznesenia krajského súdu z 20. novembra 2018, pričom aj proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej bolo rozhodnuté napadnutým uznesením krajského súdu z 13. decembra 2018. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd preto vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu z 18. októbra 2018 a následne aj vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu z 20. novembra 2018 konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, a to pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

25. S poukazom na uvedené preto ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol s poukazom na § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2 K námietke porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 38 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru konaním krajského súdu a napadnutým uznesením krajského súdu z 13. decembra 2018

26. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutým uznesením krajského súdu z 13. decembra 2018 došlo k zrušeniu napadnutého uznesenia krajského súdu z 20. novembra 2018 a vec bola vrátená späť senátu 2 Tos krajského súdu, ktorý následne vydal napadnuté uznesenie krajského súdu z 27. decembra 2018. Z uvedeného teda vyplýva, že nešlo o konečné rozhodnutie.

27. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zmysel a účel princípu subsidiarity treba vidieť v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Inými slovami, ústavné súdnictvo v individuálnych veciach je vybudované predovšetkým na zásade preskúmavania právoplatne skončených vecí (I. ÚS 303/2019).

28. V tejto súvislosti možno podotknúť, že ústavný súd predstavuje inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci a preto podľa právneho názoru ústavného súdu nie je možné akceptovať, aby napĺňanie úsilia o spravodlivé súdne konanie príslušným všeobecným súdom ústavný súd v danej veci nahradzoval svojím vstupovaním a ingerenciou do meritórne neskončeného konania. Zásah za účelom ochrany ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv môže ústavný súd urobiť až vtedy, ak ostatné orgány verejnej moci nie sú schopné protiústavný stav napraviť. V závere tejto časti je potrebné dodať, že v zmysle stabilnej judikatúry základné práva na súdnu ochranu sú výsledkové, čo znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 91/2016).

29. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde, a to pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.3 K námietke porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 38 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru konaním krajského súdu a napadnutým uznesením krajského súdu z 27. decembra 2018

30. Napadnutým uznesením krajského súdu z 27. decembra 2018 bola podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá sťažnosť sťažovateľa a bol ním vyslovený záver, že u členov senátu 4 To nebol zistený žiadny z dôvodov spočívajúci v ich pomere k prejednávanej veci, k osobe obžalovaného, k obhajcovi a ani k orgánu činnému v tomto konaní, odôvodňujúci ich vylúčenie z rozhodovania o odvolaní sťažovateľa ako obžalovaného v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 4 To 57/2018. Len pre pripomenutie ústavný súd dodáva, že sťažovateľ namietal práve pomer všetkých sudcov trestnoprávneho úseku krajského súdu k osobe bývalého sudcu krajského súdu rozhodujúceho o jeho odvolaní, z dôvodu, že boli kolegovia.

31. Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Uvedené vychádza z uplatňovania princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy a nadväzuje na ňu aj judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je tiež úlohou všetkých orgánov verejnej moci, predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy pripadajúcich orgánov verejnej moci. Podľa právneho názoru ústavného súdu preto nemožno akceptovať, aby napĺňanie úsilia o spravodlivé súdne konanie príslušným všeobecným súdom v danej veci nahradzoval ústavný súd svojím vstupovaním a ingerenciou do dosiaľ meritórne neskončeného konania. Z judikatúry ústavného súdu, obdobne ako aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“; napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002) vyplýva, že ústavný súd

a EŠLP overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 91/2016).

32. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd uvádza, že napadnuté uznesenie krajského súdu z 27. decembra 2018 by mohlo porušenie sťažovateľových práv zakladať len v prípade, ak by boli spojené s konkrétnym relevantným nepriaznivým dôsledkom pre sťažovateľa, pričom by sa tento negatívny dôsledok musel zároveň vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe, prípadne v opravných konaniach. Sťažovateľ svoje námietky má možnosť uplatniť využitím prostriedkov právnej ochrany voči meritórnemu rozhodnutiu vo veci samej.

33. S poukazom na už citované ustanovenie čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd opätovne zvyrazňuje, že o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd rozhoduje vtedy, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd, pričom namietané porušenie niektorého z nich automaticky nezakladá právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Preto ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že sa ochrany základného práva alebo slobody môže sťažovateľ domôcť využitím dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, takúto ústavnú sťažnosť musí odmietnuť v zmysle § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde, a to pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

34. Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že z judikatúry EŠLP tiež vyplýva, že konanie o námietke zaujatosti nezávislé na konaní, v ktorom bola námietka uplatnená, sa týka predovšetkým procesných práv účastníka konania a netýka sa civilných práv a záväzkov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Aj keď konanie o námietke zaujatosti môže mať vplyv na konanie vo veci samej, ide o nedostatočné spojenie a vzdialené následky, aby mohol čl. 6 ods. 1 dohovoru vstúpiť do hry, a preto čl. 6 ods. 1 dohovoru je na takéto konanie neaplikovateľný (pozri Schreiber and Boetsch v. Francúzsko, č. 58751/00, rozhodnutie EŠLP o prijateľnosti z 11. 12. 2003; Mianowicz v. Nemecko, č. 37111/04, 55440/07, 55443/07, rozhodnutie EŠLP o prijateľnosti z 19. 5. 2009, oddiel 1a).

35. Z uvedeného dôvodu mohla byť ústavná sťažnosť v tejto časti odmietnutá aj podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnená.

36. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu